

I. tehnička škola Tesla
Zagreb, Klaićeva 7

KLASA: 011-03/24-02/01
URBROJ: 251-292/01-24-1

ETIČKI KODEKS
NEPOSREDNIH NOSITELJA
ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI

Zagreb, travanj 2024.

Na temelju članka 58. i članka 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ broj 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010, 90/2011, 5/2012, 16/2012, 86/2012, 94/2013, 152/2014, 7/2017, 68/2018, 98/2019, 64/2020, 151/2022, 156/2023.) te članka 27. i 28. Statuta I. tehničke škole Tesla, Zagreb, Školski odbor nakon provedene rasprave na Nastavničkom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću učenika, a na prijedlog ravnatelja na sjednici održanoj 2. svibnja 2024. godine, donio je

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etičkim kodeksom propisuje se skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i ponašanju u školi i školskom okruženju moraju pridržavati neposredni nositelji odgojno obrazovne djelatnosti u I. tehničkoj školi Tesla (u daljnjem tekstu: Škola)

Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu, neutralni su i odnose se na sve osobe: muškog i ženskog spola.

Članak 2.

Etičkim kodeksom uređuju se obveze i prava neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti (dalje u tekstu: nastavnici i stručni suradnici), odnos nastavnika i stručnih suradnika prema učenicima, odnos nastavnika i stručnih suradnika prema roditeljima, međusobno, strankama i ostalim radnicima škole, primjereni način ophođenja i odijevanja u školi, druge odredbe ponašanja u školskom okruženju i neposrednom odgojno – obrazovnom radu te posljedice kršenja ovog Etičkog kodeksa.

Članak 3.

Nastavnici i stručni suradnici dužni su u svom radu postupati savjesno i odgovorno prema pravilima struke i u skladu s temeljnim načelima humanosti, moralnosti, ispravnosti te vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osobito vodeći računa o pravima djece.

II. ODNOS NASTAVNIKA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 4.

Nastavnici i stručni suradnici dužni su postupati jednako prema svim učenicima bez diskriminacije ili povlašćivanja na temelju rase, boje kože, spola, dobi, nacionalnosti, etničke ili vjerske pripadnosti, socijalnog ili imovnog stanja, obiteljske situacije ili bilo kojoj drugoj osnovi.

Članak 5.

Učenike treba odgajati i obrazovati u skladu s temeljnim ljudskim vrijednostima: istine, mira, ispravnog postupanja, ljubavi i nenasilja.

Članak 6.

Nastavnici i stručni suradnici trebaju odgajati učenike prema načelu postizanja sklada misli, riječi i djela, u čemu trebaju biti primjer i uzor učenicima.

Članak 7.

Kod učenika treba poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju uz primjenu najboljih stručnih, profesionalnih i znanstvenih metoda.

Učenike treba motivirati za učenje i druge oblike stvaralaštva, poticati na izražavanje vlastitog mišljenja te kod njih razvijati samopouzdanje.

Članak 8.

Nastavnici trebaju biti objektivni i nepristrani pri ocjenjivanju učenika uz obvezu suzdržavanja od svih postupanja kojima bi se određeni učenici preferirali, a kod druge djece stvarao osjećaj manje vrijednosti i ljubomore.

Članak 9.

Dužnost je nastavnika i stručnih suradnika uvažavati i prihvaćati učenike s različitim sposobnostima i interesima i omogućiti im odgovarajući intelektualni, emocionalni, moralni i duhovni razvitak u skladu s njihovim mogućnostima.

Članak 10.

Kod učenika treba razvijati domoljublje, svijest o nacionalnoj pripadnosti i svim vrednotama povijesne, kulturne i etničke baštine Republike Hrvatske.

Članak 11.

Učenike treba odgajati da poštuju i uvažavaju sve osobe bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost u skladu s etičkim načelima, humanosti i čovjekoljublju.

Članak 12.

Zabranjeno je fizičko kažnjavanje učenika te svaka metoda psihološkog pritiska kojom se učenik dovodi u ponižavajući položaj ili se njime stvara osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Članak 13.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojom drugom društveno neprihvatljivom ponašanju koje može štetiti razvoju i tjelesnom ili psihičkom integritetu djeteta, nastavnik i stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvijestiti ravnatelja škole, koji je o tome obvezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 14.

U obavljanju odgojno obrazovne struke nastavnici i stručni suradnici dužni su osobito brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja službene i profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u školi, osim u situacijama kada je to odredbama posebnih zakona propisano, odnosno u postupcima pred nadležnim tijelima.

III. ODNOS NASTAVNIKA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA

Članak 15.

Nastavnici i stručni suradnici trebaju imati suradničke i suodgovorne odnose s roditeljima odnosno skrbnicima učenika.

Članak 16.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika, nastavnici su ga dužni primiti na razgovor te saslušati ako se time ne remeti redoviti nastavni proces.

U vrijeme predviđeno za informacije nastavnik je dužan biti dostupan svim roditeljima zainteresiranim za razgovor.

Članak 17.

Odnos nastavnika i stručnog suradnika prema roditeljima ili skrbnicima treba biti tolerantan uz obvezu uvažavanja stavova roditelja ili skrbnika, vodeći računa o dobrobiti djeteta.

Članak 18.

Nastavnici su dužni izvješćivati roditelje o uspjehu učenika, ponašanju i aktivnostima učenika te izostancima s nastave.

IV. ODNOS NASTAVNIKA I STRUČNIH SURADNIKA MEĐUSOBNO, PREMA STRANKAMA I DRUGIM RADNICIMA ŠKOLE

Članak 19.

Odnos nastavnika i stručnih suradnika prema radu i radnim obvezama mora biti stručan i profesionalan, u skladu sa zakonima i propisima koji se odnose na djelatnost srednjeg odgoja i obrazovanja i koji se tiču njihovih obveza kao radnika škole.

Članak 20.

Međusobni odnos nastavnika i stručnih suradnika treba biti suradnički, temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, uvažavanju, međusobnoj pomoći i suradnji te profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Nastavnici i stručni suradnici trebaju međusobno razmjenjivati znanja i mišljenja o stručnim pitanjima, ne ometajući jedni druge u obavljanju njihovih dužnosti.

Članak 21.

Nastavnici i stručni suradnici dužni su se uzdržavati od ponašanja kojima mogu povrijediti stručni ugled ili način rada drugog nastavnika, stručnog suradnika ili drugog radnika škole.

Kod ukazivanja na određena postupanja ili ponašanja drugih nastavnika, stručnih suradnika odnosno ostalih radnika škole treba postupati korektno i obazrivo, pazeći da se primjedbom ili kritikom ne povrijedi ugled ili dostojanstvo osobe na čiji se rad ili postupanje ukazuje.

Članak 22.

Prema strankama nastavnici i stručni suradnici obvezni su se ponašati kulturno i susretljivo i dati im svaku informaciju kojom raspolažu, odnosno uputiti ih nadležnoj osobi ili tijelu.

Članak 23.

Ophođenje s učenicima, roditeljima, radnicima škole te svim drugim osobama s kojima nastavnici i stručni suradnici svakodnevno komuniciraju treba biti kulturno, uljudno i na razini profesije koju obavljaju.

V. IZGLED I OSTALA PRAVILA PONAŠANJA

Članak 24.

Osobni izgled nastavnika i stručnih suradnika mora biti služben i ozbiljan. Odjeća nastavnika i stručnih suradnika treba biti čista, uredna, umjerenih krojeva, primjerena pozivu koji obavljaju.

Članak 25.

Nastavnici i stručni suradnici ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove za koje postoji razborita pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.

Članak 26.

Nastavnici i stručni suradnici trebaju izbjegavati sukobe interesa. Sukob interesa mogu uzrokovati obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, antagonizmi i sl. Treba nastojati na neovisnosti svih izvanškolskih djelatnosti (koje uključuju financijske ili druge interese) kako one ni bi bile u sukobu s profesionalnim obvezama nastavnika i stručnih suradnika u Školi. Nedopustiv je svaki oblik nepotizma.

Članak 27.

Nastavnici i stručni suradnici obvezni su poštivati povjerljivost i osigurati zaštitu podataka za koje su saznali na radu ili u vezi s radom i davati ih na korištenje samo ovlaštenim osobama i ustanovama u skladu sa zakonom i drugim propisima o zaštiti podataka.

Nije dopušteno koristiti podatke pohranjene u evidencijama Škole radi stjecanja osobne koristi ili koristi trećih osoba.

Članak 28.

U javnim istupima nastavnici i stručni suradnici trebaju postupati u skladu s propisima i dobivenim ovlastima, davati potpune, ažurne i točne informacije, poštujući pri tome ugled Škole te jasno odvojiti osobne stavove od stavova Škole.

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima nastavnici i stručni suradnici predstavljaju Školu osobito se očekuje postupanje u skladu s najvišim etičkim i profesionalnim standardima.

Članak 29.

Nastavnici i stručni suradnici dužni su čuvati dignitet struke i izvan radnog vremena u školi primjerenim i dostojanstvenim ponašanjem.

Članak 30.

Dužnost je nastavnika i stručnih suradnika ukazivati na neprimjerene postupke ili postupanja glede nepoštivanja odredbi ovoga Kodeksa ili druga neprimjerna ponašanja na način kojim neće biti povrijeđeno dostojanstvo osobe koju se upozorava na takva štetna ponašanja.

Članak 31.

Na radnom mjestu su zabranjena sva neprihvatljiva ponašanja: diskriminacija, uznemiravanje, spolno ili verbalno uznemiravanje, uzimanje alkoholnih i sličnih napitaka, pušenje ili konzumiranje opojnih sredstava.

Članak 32.

Etičkog kodeksa dužni su se pridržavati svi nastavnici i stručni suradnici koji su na dan stupanja na snagu ovog Kodeksa u radnom odnosu u školi.

Članak 33.

Povreda odredbi ovog Kodeksa smatra se težom povredom radnih obveza, za koje osoba treba odgovarati u skladu sa zakonskim odredbama.

Članak 34.

Svaki nastavnik i stručni suradnik koji će zasnovati radni odnos nakon stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa, prije sklapanja ugovora o radu dužan je upoznati se s odredbama ovog Kodeksa i pridržavati ih se u radu.

VI. TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE ETIČKOG KODEKSA

Članak 35.

Sva tijela Škole dužna su, svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti se za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda u školi i provedbu Etičkog kodeksa. Ona su ovlaštena autonomno tumačiti odredbe Etičkog kodeksa i primjenjivati ih prema vlastitoj savjesti, u duhu njegovih vrijednosti.

Tijela iz st. 1. ovoga članka ovlaštena su u konkretnim slučajevima ili u vezi s načelnim pitanjima tumačenja i primjene Etičkog kodeksa zatražiti mišljenje etičkog povjerenstva.

Članak 36.

Radi savjetovanja Škole u pitanjima ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u školi se osniva etičko povjerenstvo (u daljnjem tekstu: etičko povjerenstvo).

Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa

Članak 37.

Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj uz suglasnost Nastavničkog vijeća, na rok od četiri godine.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana. Ako se traži mišljenje u vezi s pitanjem koje je od neposredne važnosti za učenike, povjerenstvo se proširuje jednim članom a to je predsjednik Učeničkog vijeća Škole.

Škola može donijeti poslovnik etičkog povjerenstva i njime urediti pojedina pravila o radu i djelovanju etičkog povjerenstva koja nisu uređena ovim Etičkim kodeksom. Dopunska pravila o svom radu i djelovanju može u okviru ovoga kodeksa i poslovnika donijeti i samo etičko povjerenstvo.

VI. POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM

Članak 38.

Postupak pred etičkim povjerenstvom Škole pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Zahtjev za davanje mišljenja može podnijeti ravnatelj po vlastitoj inicijativi ili na prijedlog drugih tijela te svaki radnik Škole. Zahtjev se podnosi predsjedniku etičkog povjerenstva.

Ako se zahtjev za davanje mišljenja odnosi na mišljenje o sukladnosti djelovanja ili ponašanja ravnatelja Škole s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, inicijator se može obratiti Nastavničkom vijeću koje će većinom glasova svih članova odlučiti hoće li se pokrenuti postupak pred etičkim povjerenstvom.

Zahtjev za davanje mišljenja mora biti određen i mora točno i precizno opisati načelno pitanje o kojem je riječ i konkretne okolnosti slučaja i djelovanje, odnosno ponašanje za sukladnost kojih se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.

Uz zahtjev se mogu podnijeti relevantne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.

Članak 39.

Povodom zahtjeva iz čl. 38. predsjednik etičkog povjerenstva saziva sastanak povjerenstva u roku 15 dana od primitka zahtjeva.

Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti.

Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenja od zainteresiranih osoba. Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika Škole, tom se radniku mora omogućiti da se izjasni o relevantnim navodima i iznese svoje argumente.

U ime povjerenstva razjašnjenja iz st 2. može zatražiti predsjednik povjerenstva, bez potrebe da prethodno o tome sazove sastanak povjerenstva.

Na sastanku povjerenstva članovi povjerenstva raspravljaju o pitanjima koja su predmet postupka, zauzimaju stajalište o sadržaju mišljenja koje će dati te određuju člana povjerenstva koji će na temelju rasprave sastaviti pisani nacrt mišljenja.

Etičko povjerenstvo svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja i očitovanja podnositelja zahtjeva i drugih osoba. Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, povjerenstvo će tu okolnost navesti u svome mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.

Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, etičko povjerenstvo dužno je svoje mišljenje dati o sukladnosti s tim odredbama, no ovlašteno je mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Članak 40.

Na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka etičko povjerenstvo Škole donosi svoje mišljenje i podnosi ga podnositelju zahtjeva.

Pri donošenju mišljenja, nastoji se postići konsenzus svih članova povjerenstva. Ako to nije moguće, mišljenje se donosi na temelju stajališta većine članova povjerenstva.

Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva. Ako je povjerenstvo bilo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti, taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 60 dana od primitka zahtjeva. Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima u Školi nema aktivnosti.

Mišljenje povjerenstva mora sadržavati opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo, navode o načelima i pravilima etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir, stajalište povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne, razloge za mišljenje povjerenstva, podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.

Ako je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa ono može dopunski sadržavati i ocjenu povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem, stajalište povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti tome da do takvih povreda kodeksa u budućnosti ne dolazi.

Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje povjerenstva.

Iznimno, ako povjerenstvo zaključi da na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije moguće donijeti mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može ili ne želi donijeti mišljenje, predsjednik povjerenstva o tome je dužan u roku iz st. 3. obavijestiti podnositelja zahtjeva te detaljno navesti razloge za nedonošenje mišljenja.

Članak 41.

Sjednice Etičkog povjerenstva su javne. Radi zaštite prava na privatnost ili drugih važnih razloga Etičko povjerenstvo može isključiti javnost sa sjednice, u mjeri u kojoj je to prijeko potrebno.

Mišljenja etičkog povjerenstva su javna. Etičko povjerenstvo određuje način i mjesto njihova sustavnog objavljivanja. Radi zaštite prava na privatnost, pri objavljivanju mišljenje se može skratiti ili se iz njega mogu ukloniti osobni podaci o osobama koje se u njemu spominju.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

Ovaj Etički kodeks može se mijenjati i dopunjavati na način i po postupku po kojem je i donijet.

Članak 43.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od objavljivanja na oglasnoj ploči škole.

Predsjednik Školskog odbora

Stjepan Tvrtko Crnolatac, dipl. ing.

Ovaj Etički kodeks je objavljen na oglasnoj ploči škole _____ 2024. i stupa na snagu _____ 2024.

Ravnatelj

Vjekoslav Ditrlih, prof.

